

Er is geen plek voor hiv in het strafrecht

Een eventuele risico op overdracht van hiv bij een bijt- of spuugincident of bij een onbeschermd seksueel contact is niet relevant voor het strafrecht. Een aangifte of een strafverzwarende omstandigheid mist elke juridische grond. Dit wordt door jurisprudentie onderbouwd.

Geen juridische grond voor aangifte of strafverzwarende omstandigheid

De Politie, het Openbaar Ministerie (OM), de Rechtspraak, Medische Diensten, Slachtofferhulp en de advocatuur moeten goed op de hoogte te zijn van de actuele medische feiten over hiv. Maar ook van de juridische feiten en uitspraken over dit onderwerp. Deze hebben steeds geleid tot vrijspraak (zie punt 5: jurisprudentie). Er is in juridische termen geen aanmerkelijke kans op overdracht van het hiv-virus. Een verdachte kan in juridische zin dan ook geen opzet verweten worden. Kortom, er is geen juridische grond voor een aangifte en daarom is er ook geen basis voor een strafrechtelijke vervolging. Ook is er dan geen reden voor een strafverzwarende omstandigheid.

Waar moet je op letten

1. Vergroot de kennis over hiv

De kennis van de medische en juridische feiten over hiv moet accuraat zijn bij alle betrokken instanties. Dit geldt ook voor de kennis over hiv bij de Medische diensten die hun expertise leveren bij deze instanties. Een aangifte vanwege een eventueel risico op overdracht van hiv mist elke juridische grond. Mensen met hiv mogen niet daarom als verdachte worden aangemerkt en door het OM vervolgd worden. Lees meer over [de richtlijn prikaccidenten](#).

Its takes two to tango

Het is ieders eigen verantwoordelijkheid om zichzelf te beschermen bij een seksueel contact. Dit is een belangrijk principe in de Publieke Gezondheidszorg. Een persoon met hiv heeft dus niet een grotere verantwoordelijkheid dan hun partner.

n=n

Het is wetenschappelijk aangetoond dat als men succesvol behandeld wordt met virus remmende middelen de viral load onmeetbaar is. En als het virus onmeetbaar en onderdrukt is, is het virus ook niet overdraagbaar. Lees [de n=n handreiking](#).

2. Voorkom onrust over hiv bij een incident of aanhouding

Voorkom op voorhand onrust bij alle betrokken bij een incident of zaak. Informeer hen zorgvuldig met de juiste en actuele feiten over hiv. Soms is men namelijk onvoldoende op de hoogte van de medische ontwikkelingen of van de juridische context en jurisprudentie.

3. Maak geen inbreuk op privacy

De hiv-status van een verdachte is niet relevant in het strafproces. Het is dan ook onterecht als de hiv-status toch wordt opgenomen in het strafrecht dossier. Dit maakt inbreuk om iemands privacy. Het is wettelijk niet toegestaan om de hiv-status van verdachten op deze wijze publiekelijk te maken.

4. Vermijdt stigmatiseren van mensen met hiv

Het onterecht vervolgen of een strafverzwaring eisen draagt bij aan het onnodig criminaliseren, stigmatiseren en discrimineren van iemand met hiv. Er is geen juridische grond om de hiv-status van een verdachte te vermelden in het strafproces. Als dit wel gebeurt kan het direct of indirect van invloed zijn op een negatieve beeldvorming van de verdachte. Dit is uiteraard ongewenst.

5. Jurisprudentie

Een aangifte vanwege de kans op overdracht van hiv kan niet tot vervolging of tot strafverzwaring leiden. De jurisprudentie geeft duidelijk aan waarom.

- a) De Hoge Raad (HR) oordeelt in diverse zaken dat het aangaan van onbeschermd seksuele contacten door iemand met hiv naar ervaringsregels een risico inhoudt, maar dat er geen aanmerkelijke kans op infectie is en dat de statistische gegevens van kans op overdracht onvoldoende zwaarwegend waren om te kunnen spreken van een aanmerkelijke kans die voor voorwaardelijke opzet is vereist. Ook al heeft er overdracht van hiv plaatsgevonden. Lees meer over de oordelen van de HR in [2005](#) en [2007](#) welke hebben geleid tot vrijspraak.
- b) Het Hof van Arnhem - Leeuwarden oordeelt in 2018 vrijspraak na een bijtincident, waarbij iemand met hiv betrokken was. Het Hof oordeelt dat de wetenschap leert dat de kans op overdracht van hiv door middel van een beet verwaarloosbaar is. In juridische termen: er is dan geen sprake van een aanmerkelijke kans op overdracht van hiv. [Lees hier meer.](#)
- c) Het OM te Amsterdam heeft in 2019 in een strafzaak onterecht als strafverzwarende omstandigheid opgenomen dat een verdachte ondanks zijn hiv-status onbeschermd seks heeft gehad. De Rechtbank Amsterdam stelt het OM terecht in het ongelijk en ziet geen reden voor een strafverzwarende omstandigheid. [Lees hier meer.](#)